

Lecția 10

10.1 Bapțiștii din America Centrală

10.1.1 Mexic

Încă din 1846, Bordul de Misiune al Convenției Baptiste de Sud, S.U.A., a privit spre America Centrală ca spre un câmp bun de misiune, dar, după ce a încercat să pătrundă în Mexic, a constatat că singurul lucru ce-l poate face este să se roage pentru această regiune. În America centrală și în America de Sud s-a răspândit la începutul colonizării religia catolică și aici s-a dezvoltat un catolicism sălbatic și fetișist, amestec cu fanatism și superstiție, de aceea câmpul acesta de misiune a fost foarte dificil.

Abia în 1880 Convenția de Sud a reușit să stabilească aici un punct de misiune (în Mexic). Dar au fost și încercări individuale de misiune mai înainte, astfel în 1864 vine aici John Hikey din Irlanda și întemeiază prima biserică baptistă din Mexic la Monterrey, iar Convenția Baptistă de Sud stabilește aici o misiune cu frații Thomas și John Westrup.

John Westrup a botezat câțiva convertiți în statul Coahuila dar numai la câteva luni de la instalarea lui în lucrare, a fost ucis.

Bapțiștii din Texas au susținut lucrarea misionară din Mexic și după moartea lui Westrup și au trimis aici pe William D. Powell să investigheze împrejurările morții lui Westrup. Chiar înainte de moartea lui, Westrup a notat în jurnalul lui despre 13 biserici existente în Mexic și o ultimă notiță în care scria: „Am botezat azi 4 persoane, mă voi întoarce”.

La început lucrarea baptistă a înflorit organizându-se biserici puternice și școli în Saltillo, Torreon Chihuahua și alte locuri, astfel în 1900 existau în Mexic 32 de biserici cu 1.232 de membrii și 175 de noi botezați în anul acela. Powell și soția lui au lucrat foarte eficient, au întemeiat școala cunoscută ca Institutul Madero din Saltillo. A cumpărat o catedrală neterminată pe care a transformat-o în centru misionar. În 1900 erau în Mexic 12 misionari ai Convenției Baptiste de Sud, 12 lucrători autohtoni și 2.000 de credincioși. Astăzi sunt în Mexic 110.000 de bapțiști și 791 de biserici.

În 1917 s-a schimbat politica religioasă a statului și bisericile n-au mai avut dreptul să posedă posesiuni, iar străinii nu aveau dreptul să predice, deci nu mai puteau să rămână misionari în Mexic. Atunci s-a pus problema pregătirii lucrătorilor autohtoni, în scopul acesta Convenția Baptistă de Nord împreună cu cea de Sud din S.U.A. a organizat în 1919 Seminarul Teologic Baptist din Saltillo. Pe lângă lucrarea misionară din Mexic s-a dezvoltat o frumoasă lucrare de evanghelizare a mexicanilor care au emigrat în S.U.A., mai ales în Texas. Astăzi sunt în S.U.A. 3.000 de biserici de limbă spaniolă, cea mai mare biserică este Premiera Iglesia Bautista in Corpus Cristi, cu 1.300 de membrii.

Societatea Misionară Baptistă a lucrat și în insulele Bahamas Sainte Dominique, Cuba, Porto Rico, Hiti, Trinidad. Astăzi, în toate aceste regiuni sunt constituite în Uniuni Baptiste Naționale și biserici autonome care se autofinanțează. Societatea Misionară Americană a lucrat în Nicaragua, Haiti, Panama, Honduras, Salvador. Au fost mari greutăți la începutul lucrării, datorită fanatismului catolic. În America centrală este acum un număr de 460.000 de credincioși bapțiști și 3.000 de biserici.

Bapțiștii au lucrat cu spor până la revoluția din 1910-1917. În timpul acestei revoluții au fost distruse Seminariile Teologice, școlile au fost închise, credincioșii au fost împrăștiați, unii omorâți. După anul 1911, întrunirea Convenției a fost suspendată, iar în anul 1917, Convenția s-a întrunit să-și onoreze morții și să facă planurile de reconstrucție.

În anul 1977, Convenția Baptistă de Sud a donat proprietatea Seminarului Teologic din apropierea orașului Mexico City și spitalul Mexico America din Guadalajara, Convenției Baptiste din Mexic. În anul 1933, Convenția a fost recunoscută de autoritățile statului. Convenția desfășoară un important program de evanghelizare urbană. Editează revistele "La Lauz Bautista" și "La Vaz Misionera Batista."

Înainte de Al Doilea Război Mondial în Mexic era o singură organizație centrală - "Convenția Națională Baptistă". După război s-au implicat mai multe organizații misionare de aceea în prezent sunt

șase organizații dar cea mai mare este Convenția Națională Baptistă cu 66.398 membrii și 88 biserici urmată de " Părtășia Biblică Baptistă" din Mexic, cu 52.500 membrii și 233 biserici. Numărul total al bapțiștilor din Mexic este de 120.877 și 1224 biserici.

10.1.2 Belize

Belize este o țară mică care înainte a fost cunoscută ca și Hondurasul Britanic, situată pe partea de est a Americii Centrale, învecinându-se cu Mexic și Guatemala. A fost colonie britanică, și-a dobândit independența în anul 1981. Limba oficială este engleză dar sunt larg răspândite limbile spaniolă și creolă. Două treimi din populație este catolică și 28% protestantă.

Societatea Misionară Engleză a trimis primul misionar baptist în anul 1822, pe James Bourne. El a organizat Biserica Baptistă din orașul Belize cu 7 membrii. În anul 1843, Biserica din Belize avea 200 de membrii, 4 stațiuni misionare, 5 școli, 3 școli duminicale.

În anul 1850, Societatea Misionară s-a retras de aici și în locul ei a venit Societatea Misionară din Jamaica, care a lucrat până în anul 1901. După al doilea Război Mondial, s-a implicat aici Societatea Misionară a bapțiștilor conservatori, iar în anul 1977, s-a implicat și Convenția Baptistă de Sud. Astăzi sunt în Belize 1237 bapțiști și 10 biserici.

10.1.3 Costa Rica

Costa Rica și-a dobândit independența față de Spania în anul 1821. Populația este formată pe fundal hispanic, sunt și minorități metișe. Negrii și puțini indieni, 95% din populație fiind catolică. Din cauză că aici erau colonizați, pe plantațiile de banane mulți jamaicani, Societatea Misionară Baptistă din Jamaica a trimis în anul 1888, 2 misionari, pe E.J.Hewetett și J.H. Sabey, ei înființând o bisrică în Puerto Limon, predicând și în interiorul țării. Sabey a predicat în engleză, iar al doilea misionar a predicat în spaniolă.

În anul 1943, s-a înființat Biserica Baptistă din San Jose cu 49 de membrii. În anul 1948, Convenția Baptistă de Sud a trimis pe primii ei misionari Van Erl și Waurayne, Hughes. În anul 1950 Convenția Baptistă de Sud a înființat Institutul Teologic din San Jose, un centru baptist și o librărie.

În anul 1947, bisericile au constituit Convenția Baptistă din Costa Rica. După al doilea război Mondial s-au implicat mai multe societăți misionare, distribuind literatură creștină, publicând și o revistă " Verbo". Astăzi sunt aici 45040 de bapțiști și 60 de biserici.

10.1.4 El Salvador

Este o țară mică, așezată între Guatemala și Honduras, având o numeroasă populație metișe. 95% din populație este catolică, dar un catolicism amestecat cu practici sincretiste din vechea lor religie păgână.

Societatea Misionară Baptistă Internă l-a trimis aici pe William Keech, un englez baptist care a fost directorul Socierății Biblice Britanice din America centrală și familia Percy T. Chapman. Ei s-au stabilit la Santa Ana unde au zidit o biserică. Chapman a călătorit și în alte părți ale țării, unde a înființat biserici, dar au găsit și grupe pregătite deja ca să slujească ca și colportori de literatură. În anul 1915 Societatea Misionară a Femeilor a trimis misionari aici misionare.

Misionarii au înființat Coegiul Baptist din Santa Ana, de asemenea au înființat și o școală pentru asistente medicale.

În 1947 cu ajutorul Convenției de Sud au înființat o librărie. Astăzi Convenția are aici câțiva misionari implicați in evanghelizare.

În El Salvador sunt 3 organizatii naționale în care sunt cuprinse toate bisericile. Numărul credincioșilor baptisti este de 11.000 și 62 de biserici.

10.1.5 Honduras

Populația Hondurasului este metisă în cea mai mare parte, dar există și minoritate indiană. În ce

privește apartenența religioasă, 95 % sunt catolici și o minoritate protestantă de 5 % în creștere.

Bapțiștii au început lucrarea aici în anul 1920, când Societatea Americană Baptistă Casnică a trimis familia de misionari Lance A. Mantle, care s-au stabilit la Tegucigalpa iar după un an s-au retras.

În Ianuarie 1946 Paul C. Bell superintendentul misiunii Convenției Baptiste de Sud din Panama a vizitat o comunitate de credincioși în Choluteca, care se considerau a fi bapțiști în credință și în practică. După o examinare doctrinară au fost botezați și s-a organizat o biserică baptistă. În anul 1947 Convenția Baptistă de Sud s-a implicat mai serios în lucrarea din Honduras.

Primii misionari ai Convenției care au venit aici în anul 1954 au fost: Edwards și Alice Hurst și John și Wynaona Ratliff. Ei s-au stabilit la Tegucigalpa. A organizat un Institut Teologic divizat pe clase în 6 orașe, o librărie, un program de televiziune, iar la sate au organizat asistență medicală.

În martie 1958, 5 biserici au format Asociația Baptistă din Honduras. S-a organizat o tabără numită „Bagope” în Lake Yojoa, unde vin în fiecare an mii de credincioși pentru studiere Bibliei.

În anul 1993, Asociația sponsoriza familia Jacobo Rios ca primii misionari naționali, aceștia au ca scop principal evanghelizarea, plantarea de biserici dar răspunde și de nevoile materiale ale oamenilor, de aceea au organizat un centru de pregătire a lucrătorilor agricoli, a meseriilor casnice, s-au implicat în construirea de fântâni, școli, clinici medicale.

În Honduras s-au implicat diverse misiuni baptiste din S.U.A. Chiar și Convenția Baptistă din Mexic susține aici o familie de misionari.

În timpul revoluției Sandiniste din Nicaragua, s-au refugiat aici mulți din Nicaragua. Între aceștia a lucrat Organizația Baptistă „Bunul samaritean”. Astăzi în Honduras sunt 1700 de credincioși și 311 biserici.

10.1.6 Guatemala

Teritoriul Guatemalei este locuit de urmașii fostelor triburi Mayou-Indieni și o parte sunt metis. Cei din Guatemala sunt catolici dar există și o minoritate protestantă în creștere.

În anul 1928 a început o mișcare creștină independentă, prin 1931 folosindu-se literatură tipărită de Casa de Editură baptistă din El Paso. În anul 1939 aceste biserici erau în „Convenția Bisericilor Baptiste Evanghelice Independente”. Mai târziu au luat ca standard pentru ele „Manualul Baptist pentru Bisericile Baptiste” de Edward T Histcox. Aceste biserici au fost descoperite de Paul C. Bell, superintendentul Convenției Baptiste de Sud din Panama, el i-a identifica ca și bapțiști și au fost toți botezați de Bell, un număr de 300, formându-se astfel 9 biserici baptiste care au organizat în anul 1946 Convenția Bisericilor Baptiste. În anul următor Convenția Baptistă de Sud și-a luat responsabilitatea lucrării din Guatemala, trimițând misionari.

Lucrarea s-a dezvoltat frumos, așa că prin anul 1970 toate bisericile se susțineau din dărnicia membrilor. În orașul Guatemala s-a înființat Institutul Teologic Baptist. Astăzi în Guatemala sunt 17089 de credincioși bapțiști și 311 biserici.

10.1.7 Nicaragua

Nicaragua are o istorie zbucimată. Au fost câteva intervenții militare americane pentru că a apărut și aici la insipăția Moscovei un regim Marxist-Sandinist prin anul 1980. Majoritatea populației este de origine metise cu o minoritate caucaziană urmată de minoritățile miskito și neagră. Care sunt grupate pe partea de răsărit. Populația este catolică, însă cu un catolicism care este un amestec între religia lor animistă și creștinism, populația protestantă fiind în creștere.

Prima lucrare baptistă s-a derulat în Cornul Insulei în teritoriu cu locuitori care vorbesc limba engleză.

La cererea unui grup mic, Edward Kelly, a venit din Belize să lucreze aici în anul 1852. În anul 1851 a fost zidită o capelă, dar furtuna din 1865 a dărâmat-o.

În anul 1917 Misiunea Baptistă Americană Interioară a trimis ca misionari pe George H. Brewer. El a organizat Biserica din Managua în anul 1918, prin anul 1932. Misiunea avea 8 biserici cu 38 de stațiuni misionare și 697 de membri bapțiști.

Unii bapțiști au favorizat venirea la putere a sandiniștilor și au dorit să angajeze un dialog cu ei dar unii bapțiști din Biserică s-au opus. Autoritățile sandiniste au naționalizat bisericile și terenurile aparținând bisericilor baptiste, dar totuși lucrarea a progresat. După căderea regimului Sandinist, Societatea Misionară, în anul 1990 a reintrat în Guatemala, înființând un post radio la Managua. Astăzi sunt în Nicaragua, 13.154 de credincioși bapțiști și 131 de biserici.

10.1.8 Panama

În anul 1903, Panama a câștigat independența, de îndată ce S.U.A. s-a înțeles cu Panama să contruiască un canal chiar prin centrul țării și astfel să facă legătura între cele două oceane. În anul 1978, U.S.A. și Panama au semnat un tratat prin care s-a început integrarea zonei în statul Panama.

Lucrarea baptistă a început în sec. al XIX-lea printre lucrătorii de pe plantațiile de banane. Aceștia erau mulți din Jamaica și unii erau bapțiști. În anul 1892, Gayle Brown și alți 5 oameni au format biserica „Frumoasa Biserică Baptistă din Sion” pe insula Bacas del Taro.

În anul 1884, Societatea Misionară din Jamaica a trimis aici pe primul ei misionar, pe George Turner la Colon, iar după 1894 au venit mai mulți misionari. În anul 1910, J.H. Sobey, de origine din Jamaica, a influențat Biserica Baptistă din Colon.

După ce s-a făcut canalul de legătură între cele două oceane, Convenția Baptistă de Sud a trimis misionarul ei, pe J.L.Wise în anul 1905. În anul 1908 s-a organizat prima Biserică Baptistă din Bolboa. În anul 1914 s-a înființat prima biserică de limbă spaniolă și astfel s-a dezvoltat lucrarea. În prezent bapțiștii din Panama au un Seminar Teologic, patru școli elementare, librărie, Convenția editând o revistă „Ecol Baptist din Panama” și sunt 10308 de credinși și 111 biserici.